

Kon-41.3003 Koneenosien suunnittelu

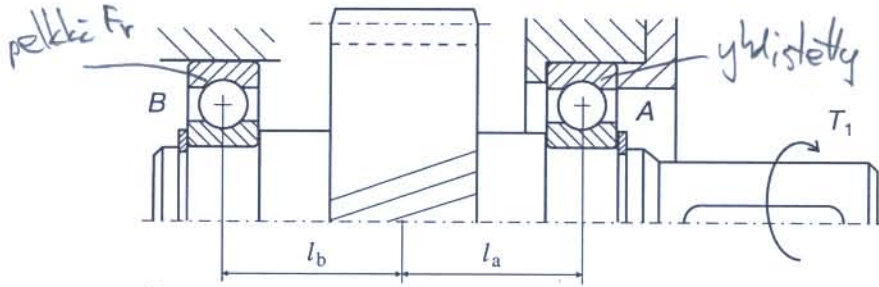
2. välikoe 1.12.2006

B-osa: Oheismateriaalin (kirjojen) käyttö on sallittu (ei ratkaistuja tehtäviä).

Tehtävä 5 (max 5 p.)

Kuvan 1 vaihteen akseli on laakeroitu kahdella urakuulalaakerilla 6012 ($d = 60$ mm, $D = 95$ mm, $C = 30,7$ kN, $C_0 = 23,2$ kN). Hammasvoimien perusteella on saatu laakerin A säteiskuormaksi $F_r = 8500$ N ja lisäksi laakeri ottaa vastaan aksiaalivoiman $F_a = 1700$ N. Akselin pyörimisnopeus on $n = 70$ r/min.

- Laske laakerin A kestoikä käyttötunteina.
- Mikä on voitelun vaikutus kestoikään, kun voiteluöljynä on vaihteistoöljy Mobilgear 630 ja öljy sisältää EP-lisäaineita. Käyntilämpötilaksi arvioidaan 70 °C, jolloin voiteluaineen kinemaattinen viskositeetti $\nu \approx 50$ mm²/s.

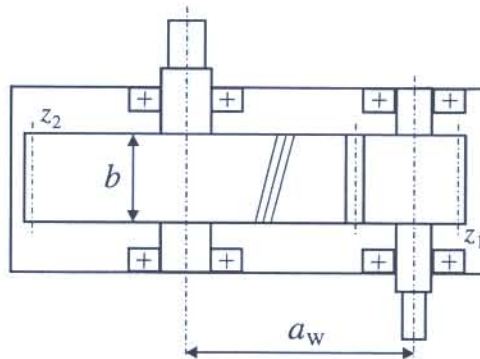
Kuva 1.

Tehtävä 6 (max 5 p.)

Hammaspyörien hammastustiedot ovat: hammasluvut $z_1 = 32$, $z_2 = 65$, moduuli $m_n = 2$ mm, ryntökulma $\alpha_n = 20^\circ$, vinouskulma $\beta = 12^\circ$, hammaspyörän leveys $b = 56$ mm. Vaihteen akseliväli $a_w = 100$ mm (kuva 2).

- Laske perusakseliväli a
- Ryntökulma vierintäpinnalla α_{wt}
- Määritä hammaspyöräparin tarvittavat profiilinsiirtokertoimet, kun kertoimet valitaan yhtä suuriksi ($x_1 = x_2$)
- Laske pyörien vierintahalkaisijat d_{w1} ja d_{w2}
- Laske käyttävän akselin (hammasluku z_1) hammasvoimat (F_t , F_r , F_a), kun siirrettävä teho $P = 60$ kW pyörimisnopeudella $n_1 = 1500$ r/min.

$$m_n = \frac{\alpha_n}{\cos \beta}$$
$$m_n \cdot z = d$$
$$a = r_1 + r_2$$

Kuva 2. Hammasvaihte.